

Nguyễn Bắc Sơn

CHIẾN TRANH VIỆT NAM VÀ TÔI

Nhà xuất bản Đồng Dao

Sài Gòn

1972

Viết cho Nhị hồng

Lòng vui sướng như một ngày nắng tốt
Cầm tay em chậm chậm qua sông
Tà áo em buồm trắng đã căng phồng
Những tình ý một đời chưa tỏ hết

Trong thành phố này từ lâu anh vẫn biết
Ở đâu đây còn chảy một dòng sông
Ở đâu đây còn có mặt trời hồng
Có bến tịnh đậu con thuyền trôi nổi

Thời tuổi nhỏ đời anh buồn quá đỗi
Nhà anh nghèo ngày không đủ cơm ăn
Mẹ hai tay lau nước mắt nhọc nhằn
Cay đắng quá đàn con đâu có biết

Khi lớn khôn nhiều đêm anh hồi tiếc
Đã bao ngày mê mải với văn chương
Nhưng bất tài không viết nổi tình thương
Của người mẹ tóc già đang nhuốm tuyết

Em cũng biết tình yêu anh bát ngát
Và ngây thơ như đồng mía lau say
Biết ngày xưa anh là ngọn gió tây
Thổi quanh quần con đường nhà em mỗi tối

Ta về với nhau vợ chồng không dám cưới
Khi em thành sương phụ áo màu đen
Anh bán đi chồng sách quý nuôi em
Cuộc tình hai ta sao cũng buồn quá đỗi

Khu vườn nhà ta sáng nay có nhiều lá mới
Những lá già rã mục tự hôm qua
Trong lòng anh cũng nở một bông hoa

Đóa hoa chỉ mỗi mình em ngó thấy

Không có điều gì không thể khoan dung

Ở các quận miền Bắc
Có nhiều nhà điếm và nhiều trại lính
Nhà tu được người đời tôn kính
Kẻ cầm quyền được người đời nể sợ
Kẻ giàu sang được người đời bợ đỡ
Các cô gái nhà lành được người đời chiều chuộng
Còn các gái điếm được người đời khinh khi
Ta không muốn tranh luận về vấn đề mãi dâm
Tôi chỉ muốn nói lên một điều dễ thấy
Nếu không có các nhà điếm ở bốn quận miền Bắc
Con số các cô nhà lành
Và lương gạt tình yêu
Đương nhiên sẽ gia tăng
Người đời vốn có thói quen
Khinh rẻ bất cứ ai
Gặp những bất hạnh cùng loại
Tôi nhân danh một kẻ làm thơ
Có một điều khuyên các cô nhà lành
Là trước khi lên giường ngủ
Nên nguyện cầu cho các ân nhân.

Bức bích hoạ về một thành phố ban mai

Trong túi quần cậu học trò tiểu học
Có con đé than nồng nàn mùi đất ướt
Gáy lên đi ta
Gáy rung rinh làm rụng những lá me non.
Gáy niềm vui tích tắc trong trái tim chàng

Người lính đêm qua đi kích về ghéch chân lên
Chiếc xe chở đầy những ổ mì vàng nóng hôi
Cười nụ cười đầu tiên trong ngày.
Và bật que diêm đốt thuốc

Nhà văn đã hoàn thành tác phẩm
Đứng ngoài thềm thích thú nhỏ những chiếc chân râu
Như người phụ xe
Nhấp từng ngụm cà phê bốc khói

Nhân vật trong sách ông ta

Nhiều người chào đời nhiều người đã chết
Nhưng không ai hiểu vì sao mình được sinh ra

Vấn đề dở dang này không làm dở dang tác phẩm.
Người đọc chắc sẽ vô cùng thích thú
Dù cũng không hiểu vì sao

Những chiếc chân râu để nhỏ
Trời sinh ra ta để sống
Gáy lên đi anh em

Những dự tính lãng mạn đầu năm 1970

Tặng Vĩnh Giêng và Ôn Năng Khang

Ta sẽ đóng vai kẻ hành khất
Gõ cửa những nhà giàu trong thị xã mỗi sáng mai
Ta mang theo một ống sáo đồng
Cùng quyển kinh Việt Nam
Ta xin tiền
Chia cho các người nghèo trong các ấp
Ta đánh thức
Lương tâm người giàu
Bằng tính lì lợm của ta

Ta sẽ đóng vai người thợ thiến
Chuyên môn đi thiến vòi
Những thằng điên
Những chính trị gia
Những kẻ say mê giết người vì lý thuyết
Những nghệ sĩ viễn mơ
Ta thiến tuốt
Không phải những hệ lụy và những thống khổ lớn lao
Của loài người
Phát xuất từ chiếc vòi ấy hay sao?
Người thợ thiến chính là nhà văn hóa lớn

Nhưng đây mới là điều ta khát khao nhất
Ước gì ta lên được núi cao
Và tịnh cốc
Đề đi nốt con đường thiến
Con đường trước mặt
Ôi hạnh phúc,
Bao giờ ta biến thành người?

Viết tặng những nhà cách mệnh giả hình trong thời đại tôi

Trong góc nhà tôi
Sống một chàng đế nhủi
Y cao hứng cất tiếng ca
Đánh thức những sinh vật vô hình trong đêm tịch mịch
Y đánh thức luôn tôi

Khi tôi cất tiếng sáo đồng lên thổi
Y im lặng nghe tôi
Giữa tôi và y nảy sinh một tình thân lặng lẽ

Trong đáy giếng nhà tôi
Sống một con cá tràu già
Những đêm trăng
Dường như y không ngủ được

Y bì bõm
Chơi đùa cùng ánh trăng, khí hàn và nước
Tôi ngồi bên thành giếng
Im lìm chiêm ngưỡng y

Bên cạnh nhà tôi
Sống một kẻ lảng giềng
Y thường phóng uế trước nhà
Khi con gà nòi của y đi lạc
Y nhìn vào nhà tôi
Và chửi thề như máy
Tôi định đến mùa hè này
Sẽ đá y một đá

Nếu chúng ta tự đáy lòng
Không máy may yêu người hàng xóm
Vậy hi sinh vì cách mệnh có nghĩa gì ?

Con trai ta chào đời người bạn ta nằm xuống

Khi vì sao Hôm lặn
Chúng ta có một vì sao Mai mọc
Ôi Trần Thái
Năm ta sinh đứa con trai đầu tiên
Cũng là năm em gục chết
Gã du kích mù
Bắn viên đạn mù

Vào thân thể người sĩ quan lim dim ngoài trận mạc
Trong trận chiến mù mịt này
Chúng ta làm sao tỉnh thức
Khi em chết đi
Em sẽ thành sấm sét
Thành bụi vàng
Thành gió thành mây
Trong vũ trụ hoài hoài sinh diệt
Con trai ba
Năm nay chào đời trong căn nhà ba âm áp
Ngoài kia, ngoài khu rừng khói sương kia
Trần Thái bần ba đã chết

Con sinh ra đời
Chắc gì đã là điều đáng vui
Bạn ta gục chết
Chắc gì đây là điều đáng tiếc
Con đã chào đời
Con sẽ thành gì hỡi con ta
Con sẽ thành một chính trị gia
Xúi đồng bào chơi trò chơi khủng khiếp
Con sẽ thành một nhà thơ
Một anh hùng bất lực
Con sẽ thành một giáo sư
Ru ngủ học trò
Bằng những điều con không mảy may tin
Một trẻ con mới sinh
Chắc gì là điều đáng vui
Một người chết
Chắc gì là điều đáng tiếc

Bài hát khổ học

Mày về thăm ta như chuột lột
Thất thêu chỉ còn xương với cốt
Tráng sĩ kia hề qui cố hương
Thê thảm còn hơn thằng cốt đọt
Tráng sĩ kia hề qui cố hương
Chinh chiến sao mày không chết tốt
Dấm đồng rượu trắng vội bày ra
Nhậu để khói sầu lên ngút ngút
Đó là phương thuốc trị bùi ngùi
Đốt lòng uất hận cao ngùn ngụt
Ngủi mày một tí xem làm sao
Thân thể mày bay mùi binh đao

Ngày trước mày hiền như đất cục
Giờ mở miệng ra là chửi tục
Hà hà ra thế con nhà binh
Ngôn ngữ thơm tho như mùi cứt
Ngày trước mày định đi tu tiên
Giờ lính tu bi-đông ừng ực
Người đời dễ đầu theo ý mình
Như hạt bụi nhằm con gió trời
Bạn mày nằm nhà thất nghiệp dài
Mẹ già không tính tiền cơm thuốc
Ngày xưa văn nghệ ta mê làm
Cách mệnh còn hăng say vượt bực
Giờ tôi nằm mơ chỉ thấy tiền
Nhân nghĩa gì gì quên tuốt luốt
Thèm tiền song quả đũa vô tài
Nên thằng ta đây chỉ có nước
Mỗi tuần một vé số mười đồng
Thê thăm ôi làm sao tả được
Hai ta cùng quần như thế này
Nhắc làm chi nữa cho túi nhục
Vậy xem như mình đã chết rồi
Chí lớn mộng to đều đã vút
Quên trời quên đất quên luôn ta
Dăm đồng rượu trắng cùng say khướt.

Tha lỗi cho ta

Tiếc mày không gặp tao ngày trước
Ta cho mày say quất cần câu
Rượu bia bốn chục chai đồ bỏ
Uống từ chạng vạng suốt đêm thâu

Thành phố giới nghiêm ta ngắt ngưỡng
Một mình huýt sáo một mình nghe
Theo sau còn có vầng trăng lạnh
Cao tiếng cười buông tiếng chửi thề

Thời đó là thời ta chấp hết
Lũng lơ hoài trên chiếc đu quay
Đời mình như ly rượu cạn
Hắt toẹt đời đi chẳng nhúu mày

Thời đó là thời ta bất xá
Sẵn sàng chia khổ với anh em
Hơi cay, đạn khói, dùi ma trặc

Bước cũng không lui trước bạo quyền

Bây giờ ta đã thành ti tiểu
Uốn vào khuôn khổ cuộc đời kia
Loanh quanh trong chiếc chuồng vương chạt
Sống đủ trăm năm kiếp ngựa què.

Những năm tâm hồn còn trữ tình điên mê vì thi ca và triết học

Ngoài nghĩa trang có một tòa cổ miếu
Trưa học về chàng hay trốn vào đây
Gởi tâm hồn vào những đám mây bay
Đi tranh luận cùng thánh hiền thiên cổ

Đến thư viện chàng vội vàng trở lại
Chồng sách cao chôn mắt nửa đời người
Còn thi ca? Ta không còn muốn nhớ
Những thiên đường không tưởng tuổi mê chơi

Có một lần trong đêm mù thác loạn
Trăng non nằm trên bãi nước vi vu
Tôi cất tiếng, tiếng chim trong tiếng sóng
Chàng đi lùi như một kẻ miên du

Trùng bọt biển tấp chìm vào chân sóng
Em là chim bay thoát tới trời xa
Ta còn ta trong cánh rừng hoài vọng
Vuốt tóc bông theo dấu vết em qua

Mùa bão rút đưa tang trong thành phố
Anh không về theo ngõ tối bờ sông
Từng tối đến anh không về thổi sáo
Vì phố lâu không có kẻ ngồi mong

Nước dâng cao vùng biển chiều trăng đỏ
Một góc bờ ngồi đắp cát lên chơi
Chàng lặng lẽ gồi lên chồng sách nhỏ
Ngủ âm thầm như chiếc bóng mùa đông

Hãy đuổi hết ra khỏi đời mình những kẻ
Tưởng rằng mình là những đáng thần linh
Buổi chiều kia ta thấy mình bé nhỏ
Thèm vô cùng bóng mát khóc cây xanh

Những điều cần nói khi thôi học 1963

Khi ta thôi học
Người khách trú bán ve chai già đã chết
Y đã hát cho ta nghe
Những buổi trưa buồn rầu
Trong ngôi trường đầy vết tích chiến tranh
Những bài hát làm nhớ hoài một nước cổ Trung Hoa
Một nước Trung Hoa loạn lạc
Thiếu cơm và thừa nước mắt
Ôi giấc mộng anh hùng Lương Sơn Bạc

Khi ta thôi học
Các giáo sư dạy cho lũ học trò những điều họ không tin
Và chúng ta tin những điều họ không dạy

Khi ta thôi học
Ta không biết con người sinh ra để làm gì
Và ta mãi miết
Đi tìm câu trả lời
Để sống yên tâm

Say

Tặng Phan Anh Dũng

Vết chém trong tâm hồn
Nhức nhối cùng con nước lớn
Sóng vỗ bọt vào ghềnh
Nổi sào theo rượu bia
Đủ làm ta chệnh choáng

Một vàng trắng lãng đãng
Đậu trên hàng dương cao
Lòng ta làm đáy hồ
Chìm trong vàng ánh sáng

Lòng ta là thạch động
Con chim tình cô đơn
Hót mãi bài vô vọng
Bãi cỏ con đường mòn
Ta chỉ là chiếc bóng

Thôi Dũng ơi hãy ngừng
Bài không tên, không tên

Vũ Thành An nức nở
Khi nghe mày hát lên
Thấy ma trong cửa mộ
Không thể nào ngủ yên
Khi nghe mày khóc lên
Lòng ta là núi đá
Trên ngọn núi Bắc Sơn
Những buổi chiều lính thú

Ta tưởng đã từ lâu
Thành một người dừng dưng
Đời như chuyến phiếm du
Đứng ngoài vòng hệ lụy

Không ngờ ta đêm nay
Ta không ngờ ta sa

Chân dung Nguyễn Bắc Sơn

Ta sống ở đời như một kẻ nhàn du
Trôi qua tháng, trôi qua ngày, trôi trên cuộc đời huyền mộng
Trôi từ chiếc nôl ra đến năm mò

Trên trái đất có rừng già, núi non cùng sông biển
Trong Nguyễn Bắc Sơn có một kẻ làm thơ
Kẻ làm thơ đôi khi biến thành du đãng
Hoặc thầy tu theo khí hậu từng mùa

Bạn bè đã chia xa ta khề khà cùng sách vở
Mất bảy năm trời ta hiểu Thích Ca
Ôi nụ cười đã từng đêm ta mất ngủ

Những ngày ăn gạo lúc muối mè chữa bệnh
Tắm mình trong dòng triết học cực Đông
Những ngày xem zen là lẽ sống
Hạnh phúc về như nước lấp con sông

Ta đổi mới ta nồng nàn sức sống
Như mùa mưa phân phối ruộng đồng xanh
Ta dự tính già từ vai khán giả
Nói vòng tay, vòng tay lớn Việt Nam.

Chúng ta không phải sinh ra để sống như thế này

Những ngày lửa
Thị xã chúng ta giống như một chuồng khi chật
Nơi đó lũ thị dân đóng đủ trò
Và làm khổ nhau vì những điều thuần tưởng tượng

Những ngày như hôm qua
Mọi vật đối với ta đều quái gở
Người hàng xóm ta
Đang cười trần chửi thề khí hậu
Đến giờ đi làm
Hắn trở thành người cảnh sát nghiêm trang
Sau khi đội mũ và thay đồng phục
Đến giờ đi làm
Bạn ta những thằng đang cười trần kêu khổ
Trong những căn nhà hộp
Bỗng nhiên
Trở thành quan tòa
Đứa trở thành thầy giáo
Đứa tài xế
Đứa nhà văn
Đứa quan ba
Thật là quái gở
Nhưng thật ra chúng ta là ai?

Đêm nay trời bỗng mát
Trong đáy hồ tâm thức
Ta câu lên một bầy rắn nước
Con rắn này có tên là Nguyễn Bắc Sơn
Con này tên Tiền Cửa
Con này Tinh Yêu
Con này Danh Vọng
Thật quái gở

Trong đáy hồ tâm thức, khuya nay trong cơn thiền
Ta đã câu lên và đã nhìn tận mặt
Những con rắn chết
Dường như kiếp trước ta không phải là kẻ định cư
Trong những thị trấn đầy phó bản văn minh
Và đầy ảo tưởng

Quà tặng bằng hữu

Ta bẩm sinh vốn là người thích tặng
Ngày xưa ta đến trường

Ta thường tặng cho gã hành khất
Tiền ăn sáng của mẹ ta cho
Ta tặng cho bạn bè
Những chồng sách ta hằng yêu quý
Ta định tặng cho mọi người
Một món quà thật lớn
Tặng cho người ta yêu
Tặng luôn người ta ghét

Tặng kẻ từng quen biết
Tặng luôn kẻ không quen
Tặng thế hệ mai sau
Những kẻ chưa sinh khi ta đã chết

Điều ta tặng chính là một châu khoái cảm
Trong gói quà
Có núi có sông
Có rừng có biển
Có những sinh vật dễ thương
Có âm thanh và ánh tượng
Có một Việt Nam
Quần quai trong cơn đau
Có khí thế đang lên
Xây đời hậu chiến
Điều ta tặng chính là một bài thơ hay

Kẻ làm thơ chính trực
Là kẻ tặng mọi người
Những gì y có
Sau cùng còn cái mạng không
Y tặng nốt cho người y yêu.

Viết cho các con tôi

Kính dâng Mẹ

Khi các con khôn lớn thế nào cũng nghe kể chuyện đời ba
Chuyện một nhà thơ yêu hòa bình nên bị đời cho đi khiêng đạn
Khi chiều xuống, bụi mù trời trên ngọn đồi ba đóng
Ba bắt đầu thương nhớ các con ba
Dù ở tiểu khu này ba là tên tiểu tốt
Nhưng các con nên tự hào ở tấm lòng ba

Ôi câu chuyện người anh hùng lỡ vận
Nên bụi đời cùng những kẻ ngu phu
Đó là câu chuyện đời ba các con cần phải nhớ

Ôi một quãng đời dài lê bước ưu du

Ba không cực lòng khi bị đời khinh rẻ
Con đường ba đi đã chọn từ lâu
Nhưng khi nhìn những đám hoa râm trên đầu tóc nội
Ba đã khóc thầm khi nghĩ đến mai sau

Rồi mai một khi các con đã lớn
Hãy tìm trong trang nhục sử Việt Nam
Để thấu hiểu vì sao ba khổ cực
Vì sao nên đất nước lầm than

Trên đường tới nhà Xuân Hồng

Khi qua cầu thấy từng chùm ánh sáng
Trên những chiếc lung trần của lũ cá thu đen
Thấy ngôi nhà em soi mình trong bóng nước
Và thấy tình yêu đầy những nỗi bi hoan

Khi qua nghĩa trang thấy một bầy mã đá
Nghĩ đời mình đâu đến một trăm năm
Nên muốn suốt đời làm tên lãng tử
Trăng mọc đêm nay lạnh chỗ nằm

Trước khi tới nhà phải trèo lên dốc
Mối tình mình cay đắng biết bao
Và tình yêu phải chăng có thật
Hay chỉ là ảo vọng đầu đầu

Ta vốn ghét đàn bà như ghét cú
Nhưng vì sao ta lại yêu em?
Ôi mắt em nhìn như là bầy chuột
Ta quàng xiên nên đã sa chân.

Mai sau dù có bao giờ

Đêm Phù Cát dù bên ngoài trời rất lạnh
Nhưng trong ngôi nhà tranh của thiếu úy Hồ Bang
Có tình bạn nồng nàn như ly rượu chôn nhiều năm dưới đất
Có câu chuyện tình thi vị mang mang

Có khi nghĩ trời sinh một mình ta là đủ
Vì đám đông quây bản nước hồ đời
Nhưng lại nghĩ trời sinh thêm bè bạn

Để choàng vai ấm áp cuộc rong chơi

Vì đàn bà người nào cũng như người nấy
Nên ta bảo mình thôi hãy quên em
Nhưng đàn bà đâu phải người nào cũng như người nấy
Nên suốt đời ta nhớ nhớ, quên quên

Dù mỗi ngày ta xé đi năm mươi tờ lịch
Nhưng thời gian đâu có chịu trôi nhanh
Dù đen bạc là nơi cố xứ
Nhưng đi biên biệt cũng không đành

Thảo khấu

Buổi sáng xuất quân về phương Bắc
Âm thầm sương sớm toán quân ma
Qua cầu Sông Lũy nhìn quanh quất
Nước đỏ cầu đen chợt nhớ nhà

Nước reo bèo dạt mặt trời lên
Khói núi lời ca chú đế mèn
Cỏ gió cao che đầu tráng sĩ
Thanh cầu gõ súng nhạc leng keng

Vì sao ta tới đây hò hét
Học trò bẻ bút tập mang gươm
Tập uống máu người thay nước uống
Múa may theo lịch sử điên cuồng

Vì sao người đến đây làm giặc
Đóng trò tráng sĩ loạn Xuân Thu
Giận đời ghê những bàn tay bẩn
Đưa đẩy người trong cát bụi mù

Buổi chiều uống nước dòng Ma Hí
Thằng Xuân bắn chết thằng Mang Khinh
Hỡi ơi sống chết là mưa nắng
Gió tối mưa đêm chớ lạnh mình

Đốt lửa đời cao không thấy ấm
Lính Chàm giận ghét Ché Bồng Nga
Chiến chinh chinh chiến bao giờ dứt
Sắt đá ồ sao lại nhớ nhà?

Chiến tranh Việt Nam và tôi

Lòng suối cạn phơi một bãi đá cuội
Rừng tiếp rừng gió thổi cỏ lông măng
Đoàn quân anh đi những bóng cọp vằn
Gân mắt đỏ lạnh như tiền sắc mặt
Bốn chuyến di hành một ngày mệt ngất
Dùng chân đây nói chuyện tiêu lâm chơi
Hãy tựa gốc cây hãy ngắm mây trời
Hãy tưởng tượng mình đang đi picnic
Kẻ thù ta ơi các ngài du kích
Hãy tránh xa ra đừng chơi bắn nheo
Hãy tránh xa ra ta xin tí điều
Lúc này đây ta không thèm đánh giặc
Thèm uống chai bia thèm châm điếu thuốc
Thèm ngọt ngào giọng hát em chim xanh
Kẻ thù ta ơi những đũa xăm mình
Ăn muối đá mà điên say chiến đấu
Ta vốn hiền khô ta là lính cậu
Đi hành quân rượi để vẫn mang theo
Mang trong đầu những ý nghĩ trong veo
Xem chiến cuộc như tai trời ách nước
Ta bắn trúng người vì người vô phước
Vì căn phần người xui khiến đó thôi
Chiến tranh này cũng chỉ một trò chơi
Suy nghĩ làm chi cho lao tâm khổ trí
Lũ chúng ta sống một đời vô vị
Nên chọn rừng sâu núi cả đánh nhau
Mượn đất trời làm nơi đốt hoả châu
Những cột khói giả rỗng thiêng uốn khúc
Mang bom đạn chơi trò chơi pháo Tết
Và máu xương làm phân bón rừng hoang

Mật khu Lê Hồng Phong

Tướng giỏi cầm quân trăm trận thắng
Còn ngại hành quân động Thái An
Cát lún bãi mìn rừng lưới nhện
Mùa khô thiếu nước lính hoang mang

Đêm nằm ngủ võng trên đồi cát
Nghe súng rùng xa nổ các cù
Chợt thấy trong lòng mình buồn bát ngát

Nỗi buồn sương khói của mùa thu

Mai ta đụng trận ta còn sống
Về ghé Sông Mao phá phách chơi
Chia sót nỗi buồn cùng gái điếm
Đốt tiền mua vội một ngày vui

Ngày vui đời lính vô cùng ngắn
Mặt trời thoát đã ở phương tây
Nếu ta lỡ chết vì say rượu
Linh hồn chắc sẽ thành mây bay

Linh hồn ta sẽ thành đom đóm
Vợ vẫn trong rừng động Thái An
Miền Bắc sương mù giăng bốn quận
Che mưa giùm những đám sương tàn

Nhắc đến Ma Lâm

Chiều Thiện Giáo hồn mình đầy bóng núi
Con đường mìn uơm vết máu đom khô
Khu phố quận những đời người đã mãi
Cỏ xanh đùn cao gió khói hư vô

Đêm ngủ đồ ngâm thơ cùng đại bác
Hồn lao đao trong chuyến trực thăng bay
Đâu có chắc mặt trời mai sẽ mọc
Trời rây mưa lạnh lạnh khiến thêm say

Khuya thức mãi trầm tư cây đèn lạp
Cháy trong lòng men nhạc Trịnh Công Sơn
Đêm không ngủ trong những ngày bão táp
Ôi những ngày máu ứa xác quê hương

Tôi hồi tôi xin đừng chết nhé
Bóng hòa bình thấp thoáng ở miền Nam
Ngày ta mong nằm trong tâm tay với
Sao thấy lòng chưa dứt mối hoang mang

Chiến tranh quá dài nên người quá khác
Không thể mừng vui tiếp rước hòa bình
Đêm đen quá dài nên người quá khác
Không thể nào tin sẽ có bình minh

Một tiếng đồng hồ trước khi lên đường hành quân

Khi tao đi lấy khẩu phần
Mày đi mua rượu để Nùng cho tao
Chúng mình nhậu để trừ hao
Bảy ngày sắp đến nghêu ngao trong rừng
Mùa này gió núi mưa bùng
Trong lòng thiếu rượu anh hùng nhát gan
Mùa này gió bãi mưa ngàn
Trong lòng thiếu rượu hoang mang nhớ nhà
Những thằng lính trẻ hào hoa
Lưu đày trong cõi rừng già núi xanh
Lao mình vào cuộc phân tranh
Tiếc thương xương máu sinh thành được u

Tiệc tẩy trần của người sống sót

Bóng bò câu gù trên đầu ngọn tháp
Ai chèo thuyền câu cá giữa dòng sông
Vẫn còn đây bóng dáng chiếc cầu cong
Đây có sẵn rượu bia đồ nhắm tốt
Các bạn cũ những thằng nào vô phước
Mồ đang xanh vì cuộc chiến hôm qua
Hãy về đây mà say khướt cùng ta
Này bóng mây cao, này vòm lá thấp
Con đường phố người anh em tấp nập
Một người này yêu một chút người kia
Tay ấm trong tay chân ấm vỉa hè
Trái tim ấm lửa tình người ấm áp
Người sống sót nâng ly mời kẻ khuất
Lại gần đây trên bãi cỏ bờ sông
Soi mặt mình trong dòng nước xanh trong
Để nhìn thấy hình bản lai diện mục
Cởi áo trận và hoa mai ném tuốt
Xin giã từ đời vũ khí huy chương
Xin trở về như một kẻ hoàn lương
Xin vứt hết, xin bắt đầu lại hết.

Ở đời như một nhà thơ Đông Phương

Y là một nhà chiêm bái đích thực
Có cần chi
Đi hàng ngàn dặm đường

Để nhìn các thánh tích

Một ngày kia y chiêm bái đồng lúa chín vàng
Và tìm thấy lòng hảo tâm của trời đất

Một đêm kia
Y chiêm bái ngọn bắc đèn
Và tìm thấy sự ấm áp vô cùng của lửa

Y chiêm bái hạt muối trắng tinh
Y chiêm bái hạt mè đen bóng

Có lần y chiêm bái một hạt mưa sa
Trong hạt mưa có khuôn mặt trẻ con
Cùng đôi mắt chim người nữ
Y bỗng rùng mình biến thành vũ trụ.

Căn bệnh thời chiến

Một ngày chủ nhật phơi giầy trận
Ta bỗng tìm ra một vết thương
Vết thương bằng bạc như là khói
Ngưng đọng nhà ai ở cuối đường

Mày gửi một chân ngoài trận mạc
Mang về cho mẹ một bàn chân
Mẹ già khóc đến mù hai mắt
Đòi tàn trong lúa tuổi thanh xuân

Chiều chiều ngồi nhà hút ống vố
Cao giọng ngâm chơi khúc cổ văn
Chiến tranh xa tít như là mộng
Thôi kể ra mày cũng yên phần

Ta may mắn tay chân lành lặn
Nhưng tâm hồn trống rỗng bơ vơ
Mỗi ngày chữa bệnh bằng ly rượu
Tối nằm đánh vật với cơn mơ

Ta mắc bệnh ung thư thời chiến
Thoi thóp còn một trái tim khô
Sợ hãi con người hơn thú dữ
Nhìn nơi nào cũng thấy hư vô

Mai kia trong những ngày ngưng chiến

Ta chắc rằng không thể yêu ai
Nhà thương điên nếu còn chỗ trống
Xin chiếc giường cho xác tàn phai

Mai kia khi thành đồ phế thải
Ta lên cao nguyên nằm dưỡng thương

Cười lên đi tiếng khóc bi hùng

Đời bắt một kẻ làm thơ như ta đi làm lính
Bắt lê la mang một chiếc mu rùa
Nên tâm hồn ta là một cánh đồng úng thủy
Và nỗi buồn như nước những đêm mưa

Trong thành phố này ta là người phản chiến
Ngày qua ngày ta chỉ thích đi câu
Râu tóc mọc dài như bầy cỏ loạn
Sống thật âm thầm, ai hiểu ta đâu

Dù đôi khi ta lên núi Tà Dôn uống rượu
Trời đất bao la ta chỉ có một mình
Nhưng làm sao quên cuộc đời dưới đó
Quên những thằng người bơi bần kiếp nhân sinh

Ngày hôm nay ta muốn chặt đi bàn tay trái
Để được làm người theo ý riêng ta
Ngày hôm nay ta muốn chọc mù con mắt phải
Ngày hôm nay ta muốn bỏ đi xa

Khi nâng chén lên cao ta muốn cười lớn tiếng
Cười lên đi những tiếng bi hùng
Đời đã bắt kẻ làm thơ đi làm lính
Chiếc mai rùa đã nặng ở trên lưng

Nguyễn Bắc Sơn